

[Kammersgaard.]

Vi kommer nu til Folkeskolens indre Styrelse, og derom siges i § 27, at ved enhver Skole paa Landet med flere fast ansatte Lærere ansættes en af disse som Førstelærer. Han skal besørge Skolens Administration i Almindelighed og føre Tilsyn med dens Materiel og daglige Orden. For saa vidt er der ikke noget nyt i disse Bestemmelser; men saa siges det videre i samme Paragraf, at Skolenævnet kan ved Instruks — jeg beder bemærket, at der staar „kan“ — paalægge ham at gøre sig bekendt med Undervisningen i Skolens forskellige Klasser ogsaa i Forskolens.

Det er mig bekendt, at denne Bestemmelse har voldt en Del Uro og Misnøje blandt Andenlærere og -lærerinder og Forskolelærerinder. Jeg skulde personligt ikke have noget imod, om Bestemmelsen fik en Affattelse, der fjernede denne Misfornøjelse, og det er muligt, at der under en Udvalgsbehandling kan blive Lejlighed til at overveje dette Spørgsmaal nærmere, saaledes at vi maaske kan finde en Løsning, der tilfredsstiller til alle Sider.

Af § 28 fremgaar det, at Ministeren ønsker at fastsætte Maksimum for Børnetallet ved en Købstadskole eller en Skole med Købstadsordning til 800. Denne Bestemmelse er, saa vidt jeg husker, hentet fra den store Skolekommission; men jeg ønsker dog her at gøre opmærksom paa, at flere Købstadskoler er indrettet paa at rumme indtil 1 200 Børn, ja derover, og de Købstæder, som har Skoler af den Størrelse, vil, hvis denne Bestemmelse ophøjes til Lov, blive paaført uforholdsmæssigt store Udgifter. Det skulde derfor glæde mig, om Ministeren vilde være villig til at forhandle med det kommende Udvalg — jeg gaar ud fra som noget selvfølgeligt, at der nedsættes et Udvalg om Lovforslaget — om en Ordning, der imødekommer disse Købstæders berettigede Ønsker, navnlig angaaende en Overgangstid.

At Overlæreren deltager i Forældrerådet Møder og Forhandlinger, tror jeg sikkert vil blive til gensidig Tilfredshed.

I § 29 hedder det, at ved enhver Folkeskole med mere end to fast ansatte Lærere danner de fast ansatte Lærere — herunder Overlæreren —, Timelærere og de faste Vikarer et Lærerråd, og fast ansatte Lærere o. s. v. i en Kommune danner et Fælleslærerråd. Det tror jeg ikke vil forvolde Vanskeligheder, da det allerede er praktiseret flere Steder.

Vi kommer nu til Kapitel 4, der handler om Kaldelse og Afskedigelse af Lærere ved

Folkeskolen. Her hedder det, at ledige Embeder opslaaes af Kommunen med 4 Ugers Varsel, og at den indstillende Myndighed, hvis en Lærer skal ansættes ved en bestemt Skole i Kommunen, bestaar af Skolens Forældreråd og lige saa mange af Kommunalbestyrelsen udpegede Medlemmer af Skoleudvalget samt Skolenævnets Formand, der fungerer som Formand for dette nedsatte Udvalg; efter Reglerne om Forholdstalsvalg indstilles 3 Ansøgere, og saa kalder Kommunalbestyrelsen en af disse tre; skal Læreren derimod ansættes ved Kommunernes samlede Skolevæsen, foretages Indstillingen efter samme Regler af Skolenævnet. Jeg har allerede nævnt, at Embederne som Overlærer, Rektor, Skoleinspektør og Skoledirektør besættes af Kongen og opslaaes ledige af Undervisningsministeren. Ansøgningerne indsendes af Kommunalbestyrelsen, der indstiller 5 Ansøgere, hvorefter den ene kaldes til vedkommende Embede.

Vi kommer nu i § 32 til det meget omstridte og omdebatterede Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Læreres Afskedigelse — der er i Lovforslaget bestandig brugt Udtrykket Lærere, men det omfatter selvfølgelig ogsaa Lærerinder.

Der er først Afskedigelse efter Ansøgning uden Pension; den kan bevilges af Kommunalbestyrelsen. Derefter kommer Afskedigelse efter Ansøgning med Pension; den bevilges ved, at Kommunalbestyrelsen indstiller Sagen til Ministeren. Men nu kommer vi til det vanskelige Spørgsmaal: Afskedigelse uden Ansøgning med eller uden Pension. Den foretages af Undervisningsministeren. Skønner Forældrerådet o. s. v., som det hedder i Paragraffen, kan det indstille til Kommunalbestyrelsen, at vedkommende afskediges, men Afskedigelsen kan ikke fremmes uden Kommunalbestyrelsens Samtykke.

Det vil med andre Ord sige, at hvis Forældrerådet skønner, at en ved den paagældende Skole ansat Lærer ikke gør Fyldest i sin Stilling eller er kommet i et saadant Misforhold til sin Stilling som Lærer, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved væsentlig forringes, kan Raadet indstille til Kommunalbestyrelsen, at den paagældende afskediges, men denne Indstilling kan ikke fremmes, uden at Kommunalbestyrelsen samtykker. Samtykker Kommunalbestyrelsen deri, sendes Indstillingen gennem Skoleraadet til Ministeren, og denne skal saa indhente de nødvendige Oplysninger, hvorefter vedkommende enten afskediges, eller hans Sag af Ministeren henvises til